Gemeente Duiven

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201691451 Zaaknummer: Z/25/134965

Portefeuillehouder(s): M.A. (Marieke) Overduin, G.J.C. (Geert-Jan) Schrijner

Voor vragen
Naam: Rick Smink
Telefoon: 0627038052
E-mail: r.smink@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Ontwikkeling taakstelling statushouders Duiven

Aanleiding voor deze kennisgeving

Het college heeft tijdens de behandeling van de gebiedsvisie Biezenkampen een toezegging gedaan aan de gemeenteraad van Duiven. Deze toezegging omvatte een notitie om inzicht te geven in het kader van de achterstand op de taakstelling te huisvesten statushouders en eventuele alternatieven te bieden.

Relevant beleidskader

Vreemdelingenwet, Huisvestingswet, Wet inburgering, Spreidingswet, Tijdelijke wet Oekraïne, Woonvisie Duiven 2021-2030.

Inhoud van mededeling

Het huidige gemeentelijke beleid voor het huisvesten van statushouders is vastgelegd in de huisvestingsverordening Duiven, de Woonvisie 2021-2030 Duiven en de meerjarenprestatieafspraken tussen Vivare en de gemeente Duiven. Circa 10% van de vrijkomende sociale huurwoningen zijn bedoeld om de taakstelling te huisvesten statushouders te realiseren.

De totale taakstelling tot en met 1-7-2025 omvat momenteel 52 te huisvesten personen.
De achterstand in de taakstelling bedroeg op 1-1-2025 27 personen. De nieuwe taakstelling (1-1-2025 tot en met 1-7-2025) bedraagt 25 te huisvesten statushouders. De achterstand in de taakstelling is ontstaan door:

- Een dalende mutatiegraad in de sociale huurwoningvoorraad;
- Een verhoging van de taakstelling;
- Een verkleining van de gemiddelde omvang van het huishouden (steeds meer 1-persoonshuishoudens).

Het college houdt vast, voor de doelgroep die op zoek is naar een sociale huurwoning (waaronder ook statushouders), aan een aantal oplossingen.
Hiermee wordt verwacht dat ook de taakstelling te huisvesten statushouders op termijn (medio 2028) te behalen is. Deze oplossingen betreffen:

- Het toevoegen van nieuwe sociale huurwoningen (via de woningbouwopgave)
    - *Woningbouwprojecten met sociale huurwoningen waarbij realisatie op korte termijn wordt verwacht zijn: Plakse Weide, Ploen-Noord, Biezenkampen, Goudenregenstraat, Bloesemgaarde en St. Antoniusstraat Loo. Deze bevorderen doorstroming, ook in de bestaande woonvoorraad.*

- Het beter benutten van de bestaande woonvoorraad (en kavels)
    - *De startnotitie hiervoor ontving u op 19-9-2024. Het beleidsprogramma heeft de hoogste prioriteit. De kansen voor sociale huurwoningzoekenden (waaronder ook statushouders) worden vergroot door het mogelijk maken van kamergewijze verhuur en woningsplitsing. Dit beleid is in april 2025 klaar voor besluitvorming.*

Jaartal	Taakstelling jaarlijks	Achterstand	Taakstelling statushouders	Gemiddelde huishoudensgrootte	Mutatiegraad reguliere woningen	Nieuwbouw	Beter Benutten Bestaande Woonvoorraad	Potentieel te verhuren woningen aan statushouders (12%)	Potentieel te huisvesten statushouders (obv huishoudensgrootte)	Taakstelling verwacht 31-12
2019			18	3,4	159			5	17	1
2020	17	1	18	2,3	159			9	21	-3
2021	39	-3	36	4,5	157			6	27	9
2022	26	9	35	2,4	148			15	36	-1
2023	58	-1	57	2,1	132		0	20	43	15
2024	51	15	66	2	135		0	16	39	27
2025	39	27	66	2	135	0	5	17	34	32
2026	39	32	71	2	155	48	8	25	51	20
2027	39	20	59	2	160	77	8	29	59	0
2028	39		39	2	145	56	8	25	50	overschot

In bovenstaande tabel is ons verwachte beeld geschetst over de ontwikkeling van de taakstelling te huisvesten statushouders op basis van de oplossingen zoals hierboven beschreven.

Bovenstaande tabel bevat informatie over historisch gerealiseerde taakstellingen (oranje) en toekomstig verwachte ontwikkelingen (blauw). Hierin zitten een aantal variabelen en zijn daarom hypothetisch. Instroom van statushouders fluctueert. Op basis van het onderzoek dat Companen heeft uitgevoerd in het kader van de Woonzorgvisie is uitgegaan van een taakstelling van circa 20 tot 25 per jaar. De huidige jaarlijkse taakstelling ligt hoger. Daarom is gerekend met een gemiddelde over de afgelopen 5 jaar. Dit aantal ligt op 39. Ook kan de omvang van de huishoudensgrootte wisselen. De meeste te huisvesten statushouders bestaan uit 1 persoons huishoudens. Een groei in de omvang van de huishoudensgrootte kan van invloed zijn op het aantal benodigde woningen en de totale taakstelling. De mutatiegraad kan wijzigen, mede door vertraging in de oplevering van geplande nieuwe woningen kan de mutatiegraad op een lager niveau uitkomen dan geschetst. De realisatie van nieuwe woningen is onder andere afhankelijk van bijvoorbeeld bezwaarprocedures en kan daardoor vertraging oplopen.

Daarnaast wordt in de regio de Liemers (als onderdeel van de Regio Arnhem) gewerkt aan een duurzame visie voor de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders.

Het college wil naast de eerder genoemde aanpak inzetten op een versnelling van het aantal te huisvesten statushouders binnen 1 jaar.
De behoefte om tussen de mogelijkheden en onmogelijkheden in op zoek te (blijven) gaan naar wat wél kan om meer in te lopen dan nu is bij het college aanwezig. Om significant bij te dragen aan het sterk terugdringen van de achterstand op korte termijn (circa 1 jaar) zijn verschillende mogelijkheden te formuleren. Daarbij dient te worden opgemerkt dat huisvesting van statushouders altijd in combinatie moet gaan met begeleiding en inburgering:

1. Vivare wijst procentueel meer van de vrijgekomen woningen toe aan statushouders;
2. Gebruik maken van de hotelregeling door hier langere tijd statushouders/AMV'ers in te huisvesten;
3. Het vinden van een geschikte locatie om een doorstroomfaciliteit te realiseren;
4. Woningen/bestaand vastgoed aankopen om statushouders in te huisvesten.

Ad 1 Vivare wijst procentueel meer van de vrijgekomen woningen toe aan statushouders.
Met Vivare zijn via meerjarenprestatieafspraken, afspraken gemaakt over het percentage vrijkomende sociale huurwoningen dat kan worden toegewezen aan statushouders. Een verhoging van dit percentage draagt bij aan het inlopen van de achterstand op de taakstelling te huisvesten statushouders.

Ad 2 Gebruik maken van de hotelregeling door hier langere tijd statushouders/AMV'ers in te huisvesten.
Met een Hotel-AccommodatieRegeling (kortweg HAR) kunnen reeds gekoppelde statushouders aan de gemeente Duiven al eerder starten met integreren. De individuele statushouder mag hier maximaal 6 maanden verblijven. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor het vinden van permanente huisvesting binnen deze 6 maanden.

Ad 3 Het vinden van een geschikte locatie om een doorstroomfaciliteit te realiseren.
De doorstroomlocatie (kortweg DSL) is een tijdelijke, kleinschalige voorziening voor statushouders. Deze voorziening wordt gestimuleerd door de Rijksoverheid. De locaties zijn bedoeld om de doorstroom vanuit asielzoekerscentra naar gemeenten te versnellen. In de doorstroomlocatie (dat een nieuw pand kan zijn of bestaand verbouwd vastgoed) mag de statushouder maximaal 1 jaar verblijven. In deze periode blijft de gemeente verantwoordelijk voor het vinden van permante huisvesting voor statushouders. Over de ontwikkelingen rondom doorstroomlocaties heeft de VNG op 19 februari 2025 een brief verstuurd richting haar leden van colleges en gemeenteraden (zie bijlage).

Ad 4 Woningen/bestaand vastgoed aankopen om statushouders in te huisvesten.
Een mogelijk andere strategie is om woningen te kopen die met name geschikt zijn voor 1-2 persoons huishoudens. Deze woningen kunnen door de gemeente of een tussenorganisatie worden verhuurd aan statushouders. Daarmee dragen de woningen bij aan het inlopen op de achterstand in de taakstelling.

Bovenstaande mogelijkheden zijn verkend. Het blijkt dat er geen eenvoudige oplossing is om de taakstelling op korte termijn (binnen één jaar) in te lopen. Verschillende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- Financiële capaciteit;
- Ambtelijke capaciteit;
- Impact van de oplossing op de samenleving;
- Beschikbaarheid van locaties;
- Onduidelijkheid koers Rijk
- Doorlooptijd van projecten.

Het college ziet ondanks de uitdagingen de DSL (doorstroomlocatie) als mogelijk oplossing om op korte termijn bij te dragen aan het inlopen van de achterstand in de taakstelling te huisvesten statushouders. Dit omdat door de provincie bestuurlijk de handreiking is gedaan om mee te willen denken in de uitdagingen op de gebieden financiën en ambtelijke capaciteit.

Provincie Gelderland houdt toezicht op het behalen van de taakstelling te huisvesten statushouders.
Met de provincie Gelderland is op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau contact. De provincie geeft aan dat gemeenten kunnen worden ondersteund met advies en kennis over mogelijke alternatieven. Eventuele financiële middelen komen alleen beschikbaar in het kader van de woningbouwopgave. Tegelijkertijd heeft de provincie bestuurlijk aangegeven mee te denken als gemeenten op het gebied van financiën en capaciteit knelpunten ervaren. Het college ziet dit als een uitnodiging om het gesprek aan te gaan.
De huidige aanpak van het college dat voorziet in de toevoeging van nieuwe sociale huurwoningen en het mogelijk maken van kamergewijze verhuur er en woningsplitsing, wordt door de provincie Gelderland positief ontvangen.

Rijksontwikkelingen mogelijk van invloed op huisvesting statushouders.
Minister Keijzer startte op 17 februari 2025 de consultatie op het wetsvoorstel afschaffing voorrang statushouders op een sociale huurwoning. Het voorstel ligt nu voor ter consultatie. De huidige concept wet heeft mogelijk verstrekkende gevolgen voor statushouders. De VNG heeft hierover in een brief (d.d. 19 februari 2025) haar leden geïnformeerd. Het college heeft het standpunt om op basis van de huidige wet en regelgeving statushouders een plek te blijven bieden.

Conclusie: college blijft inzetten op duurzame oplossingen en wil met de provincie in gesprek over een doorstroomlocatie.
De duurzame oplossingen en de visie op duurzame opvang en huisvesting die de opvang en huisvesting van ontheemden, asielzoekers en statushouders moeten borgen wijzigt niet. De handreiking van de provincie Gelderland is aanleiding om te onderzoeken of een doorstroomlocatie op korte termijn kan bijdragen aan het inlopen op de achterstand in de taakstelling te huisvesten statushouders. Mochten er zich in de toekomst kansen voordoen, zullen die worden onderzocht op haalbaarheid.

Duiven, 25 maart 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven

A.F. (Anton) van der Gaag	J.V. (Joyce) Zwaga-Komen
secretaris	locoburgemeester

Bijlagen:

Registratienummer:	*Omschrijving:*
1. 201691456	VNG ledenbrief 25009 ontwikkelingen asielopvang en huisvesting statushouders

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 28-03-2025 13:01 CET
Document ID:
41ae331b-0fcb-49ed-9663-2811360e2b29